

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

32166

Aşağıda yer alan sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim. **29.07.2025**

DİLÂN KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

Basına ve sosyal medyaya yansıyan görüntülerde, Urfa'nın Ceylanpınar ilçesindeki bir sınır karakolunda görevli olduğu belirtilen asker Mirza Tekin ve yanındaki askerlerin, Suriyeli oldukları belirtilen iki genç kişiyi darp ettiği, fiziksel ve aşağılayıcı muamelede bulunduğu açıkça görülmektedir. Görüntülerde gençlerin sınırı geçtikleri gerekçesiyle alıkonulduğu ve işkenceye maruz bırakıldığı anlaşılmaktadır.

Bu görüntüler, yalnızca bireysel bir kötü muamele vakasını değil; Türkiye'nin özellikle sınır hattında görevli güvenlik güçleri eliyle mültecilere ve göçmenlere yönelik kötü muamele, keyfi gözaltı, işkence ve insanlık dışı muamele iddialarının yaygın ve sistematik bir hâl aldığına dair endişeleri yeniden gündeme getirmiştir. Özellikle İçişleri Bakanlığı'na bağlı Göç İdaresi Başkanlığı'nın ve kolluk birimlerinin göçmen ve mültecilerin temel haklarını korumakla yükümlü olduğu düşünüldüğünde, olay kamuoyunda büyük bir kaygı yaratmış ve ilgili kurumların sorumluluğu ciddi biçimde tartışmaya açılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Ceylanpınar'da yaşandığı belirtilen olayda işkenceye maruz kalan kişilerin kimlikleri, uyruğu ve yaşları tespit edilmiş midir? Bu kişilerin sağlık durumu, gözaltı/geri gönderme süreci ya da yasal statüsü hakkında bakanlığınızda mevcut bir kayıt bulunmakta mıdır?
2. Olayın gerçekleştiği sınır karakolunun bağlı bulunduğu idari yapı (örneğin Göç İdaresi, kolluk güçleri, jandarma vs.) nedir? Bu olay hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından herhangi bir idari inceleme başlatılmış mıdır?
3. İçişleri Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan sınır bölgelerinde, son 5 yıl içerisinde mülteci veya göçmenlere yönelik kötü muamele, işkence, yasa dışı geri itme (push-back) ve benzeri insan hakları ihlallerine dair Bakanlığınıza iletilen şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetlerin kaçısı hakkında işlem yapılmış, kaçısı hakkında disiplin cezası verilmiştir?
4. Türkiye'de mülteci ve göçmenlerin gözaltına alındıkları, alıkonuldukları ya da geri gönderildikleri süreçlerde insan hakları ve işkence yasağı açısından denetim ve izleme

yapma yetkisine sahip bağımsız bir mekanizma mevcut mudur? Yoksa böyle bir mekanizmanın kurulmasına yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

5. Türkiye'nin taraf olduğu BM Mülteciler Sözleşmesi, İşkenceye Karşı Sözleşme ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde göçmen ve mültecilerin can güvenliğini, onurunu ve temel haklarını korumaya yönelik sınır bölgelerinde uygulanan somut politikalar nelerdir? Sınır güvenliği gerekçesiyle yapılan uygulamaların insan hakları hukuku çerçevesinde denetlenmesi nasıl sağlanmaktadır?
6. İçişleri Bakanlığı'na bağlı personelin, özellikle mülteci ve göçmenlerle temas hâlinde olan kolluk görevlilerinin, uluslararası koruma yükümlülükleri, işkence yasağı, insan hakları ve angajman kuralları hakkında düzenli ve zorunlu bir eğitimden geçirilmesi sağlanmakta mıdır?
7. Sınır dışı edilme riski altındaki mülteciler hakkında geri gönderme merkezlerinde yaşanan hak ihlallerine yönelik kamuoyuna açıklanan yıllık bir raporlama yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa neden yapılmamaktadır?